

Η κυβερνητική θέση για σύσταση Ανεξάρτητης Ενιαίας Εποπτικής Αρχής και το πρόβλημα εποπτείας των Δικηγόρων – ΜΕΡΟΣ Ι

Χρίστος Π. Κινάνης

Δικηγόρος

Εισαγωγή

Οι επαναλαμβανόμενες διεθνείς δημοσιεύσεις, συσχετίζοντας την Κύπρο με Ρώσους ολιγάρχες και τη διακίνηση των χρημάτων τους μέσω Κύπρου ή μέσω Κυπριακών εταιρειών, ή συνδέοντας την Κύπρο με άλλες ύποπτες δραστηριότητες τρίτων, παρόλο που δεν έχουν εκ πρώτης όψεως, αποκαλύψει παραβιάσεις / ποινικά αδικήματα, εν τούτοις προκαλούν τεράστια ζημιά στην Κύπρο και στον τομέα των υπηρεσιών. Δικαιολογημένα η κυβέρνηση αναζητά τρόπους προστασίας του ονόματος της Κύπρου με απώτερο σκοπό τη συνέχιση της ως κέντρο προσφοράς διεθνών υπηρεσιών και κάθε μελετημένη και σωστή απόφαση προς αυτή την κατεύθυνση είναι καλοδεχούμενη.

Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής επανατοποθέτησης του ονόματος της Κύπρου στο σωστό βάθρο, η κυβέρνηση μέσω του Προέδρου κ. Χριστοδουλίδη κατέστησε σαφές ότι προχωρά αμετάκλητα στην σύσταση Ανεξάρτητης Ενιαίας Εποπτικής Αρχής η οποία θα εποπτεύει όλα τα επαγγελματικά σώματα αφαιρώντας την εποπτεία από τα μέχρι σήμερα θεσμοθετημένα σώματα για κάθε επάγγελμα. Προς τον σκοπό αυτό ετοίμασε σχετικό νομοσχέδιο που θα τεθεί ενώπιον των αρμοδίων φορέων για να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, («ΠΔΣ»), ήδη εξέφρασε την σφοδρή αντίθεσή του, τόσο προσωπικά στον Πρόεδρο, όσο και με σχετική ανακοίνωση εντοπίζοντας το πρόβλημα που δημιουργείται στο κίνδυνο προσβολής της ισχύος του κατοχυρωμένου δικηγορικού απορρήτου και της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που παραχωρούνται στους δικηγόρους, δικηγορικές εταιρείες και δικηγορικούς συνεταιρισμούς.

Το νομικό πρόβλημα που δημιουργείται με το δικηγορικό σώμα, και την ένταξη του σε μια εποπτική αρχή εκτός του νομικού κόσμου, στη σωστή κατά τα άλλα πολιτική θέση της κυβέρνησης, δεν είναι μόνο θέμα απορρήτου και εμπιστευτικότητας που σωστά τα έθεσε ο ΠΔΣ και άλλοι συνάδελφοι. Υπάρχουν όμως και δύο άλλοι σοβαροί νομικοί λόγοι, που αναλύονται πιο κάτω, που συνηγορούν υπέρ των θέσεων του ΠΔΣ ότι δηλαδή, δεν μπορεί και δεν πρέπει να ανατεθεί σε άλλο σώμα από το Συμβούλιο του ΠΔΣ η εποπτεία των δικηγόρων, με δεδομένη τη θέληση και θέση ότι η εποπτεία πρέπει να γίνεται με τη δέουσα αυστηρότητα, σοβαρά και με επίγνωση των συνεπειών στον κάθε ένα για οποιανδήποτε παραβίαση των νόμων και κανονισμών και όχι να αποτελεί υπεκφυγή των κατά τα άλλα σοβαρών υποχρεώσεων της νομοθεσίας.

Πρώτος λόγος

Με την ισχύουσα νομοθεσία, *Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007, (188(I)/2007)*, «Ο Νόμος 188(I)/2007», άρθρο 59(1)(ε), το Συμβούλιο του ΠΔΣ καθίσταται η εποπτική αρχή των δικηγόρων αναφορικά με τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους που σχετίζονται με την εφαρμογή του Νόμου 188(I)/2007. Στα πλαίσια του εν λόγω Νόμου, το άρθρο 59(6)(α), παρέχει το δικαίωμα στο Συμβούλιο του ΠΔΣ να προχωρά σε πειθαρχικές διώξεις των δικηγόρων και να επιβάλλει τις σχετικές ποινές που προβλέπει ο εν λόγω Νόμος, μεταξύ άλλων, πρόστιμο μέχρι 1.000.000,00 Ευρώ και αναστολή άδειας ή ανάκληση άδειας του δικηγόρου.

Το Συμβούλιο του ΠΔΣ αποτελείται, από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτού, από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ως *ex officio* μελών, και από αιρετά μέλη δικηγόρους οι οποίοι εκλέγονται από το δικηγορικό σώμα ανά τριετία. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ως ηγέτης του Δικηγορικού Σώματος Κύπρου, είναι επίσης ο Επίτιμος Πρόεδρος του ΠΔΣ και δικαιούται να συμμετέχει σε όλες τις συνεδρίες αυτού. Αν αυτός είναι απών ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Αυτά προβλέπονται ρητά στα *άρθρα 23(1) και 23(4) του Περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2*. Δηλαδή, στην εποπτική αρχή των δικηγόρων, είναι με βάση τον Περί Δικηγόρων Νόμο Κεφ. 2, μέλος και Επίτιμος Πρόεδρος, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ο οποίος είναι η υπέρτατη αρχή στην επιβολή της τάξης και του νόμου γενικά στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Εφόσον ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ο κατεξοχήν αρμόδιος στην επιβολή των νόμων γενικά, συμπεριλαμβανομένου και του νόμου για την παράβαση των κυρώσεων, *αριθμός 58(I) του 2016*, τότε θα πρέπει να δοθεί σοβαρή εξήγηση γιατί ο πρώτος τη τάξη άρχοντας στην επιβολή του νόμου στην Δημοκρατία είναι ακατάλληλος για την εποπτεία των δικηγόρων ως μέλος του Συμβουλίου και Επίτιμος Πρόεδρος του ΠΔΣ και θα πρέπει να αφαιρεθεί αυτή η εξουσία από το Συμβούλιο του ΠΔΣ συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας του Γενικού Εισαγγελέα και να δοθεί αυτή σε οιονδήποτε άλλον κατώτερο σώμα ή άτομο;

Οι δικηγόροι έχουν το πλεονέκτημα, που προσδίδει τη μέγιστη σοβαρότητα στο σώμα, να έχουν στην Εποπτική Αρχή τους σαν Επίτιμο Πρόεδρο και μέλος, τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Αυτή η σύνθεση πρέπει να προβληματίσει σοβαρά πριν ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση αντικατάστασης της Εποπτικής Αρχής των Δικηγόρων, γιατί θα έχει και ως επακόλουθο τον κλωνισμό του θεσμού του Γενικού Εισαγγελέα.

Εκτός από τους δικηγόρους, ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας, δεν θα πρέπει να αποδεχθεί τέτοια υποτίμηση του ρόλου του και αποψίλωση των νομοθετικών εξουσιών του, γιατί με την αφαίρεση της εποπτικής εξουσίας από το Συμβούλιο του ΠΔΣ, στην ουσία αφαιρείται η εξουσία από το Γενικό Εισαγγελέα να εποπτεύει τους δικηγόρους και δίδεται τέτοια εξουσία σε κατώτερο όργανο / σώμα.

Δεύτερος λόγος

Επιπρόσθετα, και για έναν ακόμη πιο σημαντικό λόγο για τον οποίο δεν μπορούν οι δικηγόροι να υπαχθούν σε άλλη εποπτική αρχή από το Συμβούλιο του ΠΔΣ, σχετίζεται με τη φύση του επαγγέλματός τους σε αντιδιαστολή με τα άλλα σώματα επαγγελματιών. Οι δικηγόροι με βάση τον Περί Δικηγόρων Νόμο Κεφ. 2 άρθρο 15, είναι λειτουργοί της δικαιοσύνης, και τούτο διότι, συμμετέχουν μαζί με τη δικαστική εξουσία στην απονομή της δικαιοσύνης. Αυτό είναι νομοθετικά θεσμοθετημένο.

Με σωρεία δικαστικών αποφάσεων από το 1969, ενδεικτικά, ***In the matter of CH an advocate (1969) 1 C.L.R. 561, In the matter of CD an advocate (1969) 1 C.L.R. 376, Kourris v. The Supreme Court of Judicature (1972) 3 C.L.R. 390, Νεοφύτου Μαρία v. Κυπριακής Δημοκρατίας (1999) 4 ΑΑΔ 1048, Emileos A. Frangos v. Medical Disciplinary Board and Others, (1983) 1 CLR 256, Αναφορικά με τον Μ.Ι. Δικηγόρο, (2001) 1 ΑΑΔ, 702, Αναφορικά με τον Μ.Χ. Δικηγόρο (2003) 1 ΑΑΔ, 442, XXX ΚΑΚΑΡΑΝΤΖΑ και ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ, 30/2017, ημερ. 12 /10/2021***, ξεκαθαρίστηκε τελεσίδικα ότι, λόγω της συνάφειας του δικηγορικού επαγγέλματος με την απονομή της δικαιοσύνης, πειθαρχικές διαδικασίες εναντίον δικηγόρων έχουν δικαστική φύση και υπόκεινται μόνο στον έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και όχι στον έλεγχο του Διοικητικού Δικαστηρίου όπου προσβάλλονται όλες οι άλλες αποφάσεις των άλλων εποπτικών αρχών για τα σώματα των άλλων επαγγελματιών, πλην των δικηγόρων. Σχετική πρόσφατη απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου που επιβεβαίωσε ότι αποφάσεις του Συμβουλίου του ΠΔΣ με βάση το Νόμο 188(Ι)/2007 δεν υπόκεινται σε προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο είναι η ***Π. Ν. ΚΟΥΡΤΕΛΛΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Δ.Ε.Π.Ε. ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ, Υπόθεση Αρ. 477/2023, ημερ. 24 Ιουλίου 2023.***

Η ενοποίηση όλων των εποπτικών αρχών κάτω από μια διοικητική εποπτική αρχή που να ελέγχει όλα τα επαγγέλματα μαζί και τους δικηγόρους, εφόσον οι δικηγόροι είναι λειτουργοί της δικαιοσύνης και συμμετέχουν στην απονομή της, (άρθρο 15 του Περί Δικηγόρων Νόμου

Κεφ. 2 και σχετικές αποφάσεις), έρχεται σε σαφή αντίθεση με την ανωτέρω νομοθεσία και τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου με παράδοση 55 χρόνων. Μια τέτοια απόπειρα, θα ενεργοποιήσει δικαστικές διαμάχες αφού στην ουσία θέτει υπό αμφισβήτηση το όλο σύστημα του δικαίου και την δικαστική φύση του λειτουργήματος των δικηγόρων που είναι νομοθετικά θεσμοθετημένο με βάση το άρθρο 15 του Περί δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, πριν προβεί σε τελεσίδικες και αμετάκλητες αποφάσεις / δηλώσεις για το θέμα, θα πρέπει να τύχει της σωστής συμβουλής από τον Γενικό Εισαγγελέα ο οποίος οφείλει να ξεκαθαρίσει την ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει το θέμα για τους δικηγόρους εν όψει της ανωτέρω νομοθεσίας και νομολογίας, και (ο Πρόεδρος), να μην εκτίθεται με γενικής φύσεως δηλώσεις και αποφάσεις που νομοθετικά και νομολογιακά δεν μπορούν να εφαρμοστούν για τους δικηγόρους εκτός αν πρόθεση της κυβέρνησης είναι να προκαλέσει ρήξη και αναστάτωση σε θεσμούς και αξίες που αποκρυσταλλώθηκαν δεκαετίες τώρα. Εκτός των άλλων, ποιος είναι καλύτερος από τον Γενικό Εισαγγελέα να εποπτεύει τους δικηγόρους ως νομοθετικά προβλέπεται σήμερα έχοντας την κατάλληλη γνώση και την υποδομή; Η απάντηση είναι κανείς.

Ο ΠΔΣ με τη σειρά του θα πρέπει να τονίσει αυτή την πλευρά του θέματος, και όχι μόνο θέματα απορρήτου και εμπιστευτικότητας και να ξεκαθαρίσει το μεγάλο πρόβλημα που θα δημιουργηθεί επιπλέον δικαστικά αν προχωρήσει τέτοιο διάβημα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, η δικαστική φύση των πειθαρχικών διαδικασιών εναντίον των δικηγόρων επιβεβαιώνεται επίσης και με τις πρόνοιες του Περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2 όπου οι αποφάσεις του θεσμοθετημένου Πειθαρχικού Συμβουλίου των Δικηγόρων με βάση το Κεφ. 2, άρθρο 16, λόγω της δικαστικής τους φύσης, δεν υπόκεινται σε προσφυγή στο διοικητικό Δικαστήριο όπως όλων των άλλων πειθαρχικών σωμάτων αλλά σε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο, Άρθρο 17(4).

Επομένως,

Παρόλο που είναι καθόλα κατανοητή η πρόθεση της κυβέρνησης να επανατοποθετήσει το καλό όνομα της Κύπρου στη σωστή του βάση, εν τούτοις, η πρόταση για σύσταση Ανεξάρτητης **Ενιαίας** Εποπτικής Αρχής με τα σημερινά δεδομένα είναι ανέφικτη για τους δικηγόρους, εκτός αν αποψιλωθούν οι εξουσίες του Γενικού Εισαγγελέα και αγνοηθούν οι ανωτέρω δικαστικές αποφάσεις και το άρθρο 15 του Κεφ. 2. **Δεν μπορούν να ενταχθούν οι δικηγόροι λόγω της φύσεως του λειτουργήματος που εξασκούν κάτω από την**

ίδια διαδικασία και την ίδια αρχή με τα άλλα επαγγέλματα / σώματα. Δεν μπορούν να ενοποιηθούν κάτω από την ίδια αρχή ανόμοια πράγματα.

Τα ανωτέρω νομικά κωλύματα δεν μπορούν να αγνοηθούν στο βωμό οποιασδήποτε πολιτικής.

Ο Γενικός Εισαγγελέας έχει τον πρώτο λόγο του οποίου αφαιρούνται εξουσίες αλλά και ο ΠΔΣ να δει το θέμα και από αυτή τη σκοπιά και με σχετικές ενέργειες να ενημερώσει κατάλληλα την Βουλή ή κάθε άλλο αρμόδιο για να αποφευχθεί αυτή η σοβαρή παρέκκλιση από τα θεσμοθετημένα και αποφασισθέντα εδώ και μισό αιώνα.

Οπωσδήποτε το Εποπτικό σώμα των δικηγόρων, με ενεργότερη συμμετοχή του Γενικού Εισαγγελέα μπορεί να επιτελέσει στο ακέραιο, σοβαρά και αμερόληπτα την εποπτεία των δικηγόρων και να ανταποκριθεί στις προσδοκίες της κυβέρνησης. Θέληση και αμοιβαία κατανόηση χρειάζεται, τίποτε άλλο.

Νοέμβριος 2023

Συγγραφέας

Χρίστος Π. Κινάνης

Δικηγόρος – LLM (Cambridge)

Διευθύνων Σύμβουλος - Kinanis LLC

Christos.Kinanis@kinanis.com

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ

Είμαστε μια Δικηγορική Εταιρεία που αποτελείται από περισσότερους από 65 δικηγόρους, λογιστές και άλλους επαγγελματίες, που συμβουλεύουν διεθνείς και τοπικούς πελάτες.

Η Εταιρεία προσφέρει στους πελάτες της νομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες από το 1983. Σταδιακά με τα χρόνια εξελίχθηκε, από μια παραδοσιακή δικηγορική εταιρεία σε μια καινοτόμο πρωτοποριακή δικηγορική εταιρεία με εξαιρετική εμπειρία στο εταιρικό δίκαιο, στα καταπιστεύματα, στο φορολογικό δίκαιο, σε θέματα ΦΠΑ, στη λογιστική, στις αστικές διαφορές, στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, στο εργατικό δίκαιο, στη μετανάστευση και τεχνολογία.

Η Εταιρεία παρέχει στους πελάτες της πλήρη νομική, φορολογική και λογιστική υποστήριξη σε καθημερινή βάση, καθώς και εξατομικευμένες λύσεις στις σημερινές παγκόσμιες οικονομικές και νομικές προκλήσεις προσαρμοζόμενη συνεχώς στις τεχνολογικές εξελίξεις.

Συμμετέχουμε στις δραστηριότητες των πελατών μας και έχουμε ως όραμα και υπερηφάνεια να γίνουμε μέρος της ιστορίας τους έχοντας ως σημαία το σύνθημα **"...Το να είμαστε μέρος της ιστορίας τους είναι υπερηφάνειά μας...!"**

Kinanis LLC

Lawyers' Limited Liability Company

12 Egypt Street
1097 – Nicosia

KinanisLLC@kinanis.com
www.kinanis.com